

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קע"ג ע"ב

פרשת וישלח

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קע"ג ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

יְתֵהוֹנֵן מִסֵּטְרָא דְעִבּוּדָה זָרָה כָּלֵל.

תרגום לעברית

רבי יצחק אומר, הסירו את אלהי הנכר - אלו שאר נשים שהיו מביאות בתוכן כל עדייהן, ועל זה כתוב ויתנו אל יעקב את כל אלהי הנכר, אלו נשים וכל עדיים וכל עבודה זרה של זהב וכסף. ויטמן אותם יעקב, כדי שלא יהנו מצד של עבודה זרה כלל.

טקסט הזוהר

תא חזי, דייעקב גבר שלים בכלא הוה, והוה מתדבק ביה בקודשא בריה הוא. מה כתיב, ונקומה ונעלה בית אל ואעשה שם מזבח לאל העונה אותי ביום צרתי ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי, מיד ויתנו אל יעקב. מכאן דבעי בר נש לשבחא לקודשא בריה הוא ולאודאה ליה על נסין ועל טבאן דעבד עמיה, הדא הוא דכתיב ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי.

בא ראה שיעקב איש שלם בכל הנה, והנה נדבק בקדוש-ברוך-הוא. מה כתוב? ונקומה ונעלה בית אל ואעשה שם מזבח לאל הענה אתי ביום צאתי ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי. מיד - ויתנו את יעקב. מכאן שצריך האדם לשבח את הקדוש ברוך הוא ולהודות לו על נסים ועל טובות שעשה עמו, זהו שכתוב ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי.

טקסט הזהר

תא חזי, בקדמיתא כתיב ונקומה ונעלה בית אל וגו', אכליל פנוי בהדיה. ולבתר כתיב ואעשה שם מזבח ולא כתיב ונעשה. דאפיק לון מכללא דא, מאי טעמא, בגין דעליה הוה מלה. יעקב אתקין תפלת ערבית, ודאי. ואיהו עבד מדבחה ועליה הוה מלה, ובגין דאיהו עבר כל אינון עקתין מן יומא דערק קמיה דאחיה. דכתיב ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי, ואינון אתו לבתר לעלמא. ועל דא לא אעיל לון בהדיה. רבי אלעזר אמר, מכאן מאן דיתעביד ליה נסא, איהו בעי לאודאה. מאן דאכיל נהמא בפתורא, איהו בעי לברכא, ולא אחרא דלא אכיל מידי:

תרגום לעברית

בא ראה, בהתחלה כתוב ונקומה ונעלה בית אל וגו', הכליל פנוי עמו, ואחר כך כתוב ואעשה שם מזבח, ולא כתוב ונעשה, שהוציא אותם מכלל זה. מה הטעם? משום שעליו הנה הדבר. יעקב תקן תפלת ערבית ודאי, והוא עשה מזבח ועליו הנה הדבר, ומשום שהוא עבר כל אותן צרות מיום שפרח מלפני אחיו, שכתוב ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי, והם באו אחר כך לעולם, ועל זה לא הכניס אותם עמו. רבי אלעזר אמר, מכאן מי שנעשה לו נס, צריך להודות. מי שאוכל לחם בשלחן, הוא צריך לברך, ולא אחר שלא אכל דבר.

וַיִּכֶן שֵׁם מִזְבֵּחַ וְגו', תָּא חֲזִי, כְּתִיב וַיִּכֶן שֵׁם מִזְבֵּחַ, וְלֹא כְּתִיב (כַּהֲנִי מְדַבְּחִי) דְּאִסִּיק עֲלֶיהָ נִסְכִּין וְעֵלּוֹן, אֲלֹא בְּגִין דְּאִתְקִין הָהוּא דְּרָגָא דְּאִתְחַזִּי לְאִתְקַנָּא. מִזְבֵּחַ לִי, לְאִתְקַנָּא דְּרָגָא תַּתְּאָה לְחִבְרָא לִיה בְּדִרְגָּא עֲלָאָה, וְעַל דָּא וַיִּכֶן שֵׁם מִזְבֵּחַ דָּא דְּרָגָא תַּתְּאָה. לִי דָּא דְּרָגָא עֲלָאָה. וַיִּקְרָא לְמָקוֹם אֵל בֵּית אֵל, שְׁמָא דָּא כְּשְׁמָא עֲלָאָה. בְּגִין דְּכִד אִתְנַהֲרָא כְּדִין כְּאֻמָּה בְּתָה וְכָלָא חַד.

תרגום לעברית

וַיִּכֶן שֵׁם מִזְבֵּחַ וְגו'. בֹּא רְאֵה, כְּתוּב וַיִּכֶן שֵׁם מִזְבֵּחַ, וְלֹא כְּתוּב [בִּאלוֹ הַמִּזְבְּחוֹת] שֶׁעָלָה עָלָיו נִסְכִּים וְעוֹלוֹת, אֲלֹא מִשּׁוּם שֶׁתִּקְּוֹן אוֹתָהּ דְּרָגָה הָרְאוּיָה לְהִתְתַּקֵּן. מִזְבֵּחַ לִי, לְתַקֵּן דְּרָגָה תַּתְּחוֹנָה לְחִבְרָה בְּדִרְגָּה עֲלִיוֹנָה, וְעַל זֶה וַיִּכֶן שֵׁם מִזְבֵּחַ - זֶה דְּרָגָה תַּתְּחוֹנָה. לִי - זֶה דְּרָגָה עֲלִיוֹנָה. וַיִּקְרָא לְמָקוֹם אֵל בֵּית אֵל - שֵׁם זֶה כְּשֵׁם הָעֲלִיּוֹן, מִשּׁוּם שֶׁכְּשֶׁהָאִירָה מִהָאֵם, אִז כְּאֻמָּה בְּתָה וְהַכֵּל אֶחָד.

טקסט הזוהר

כִּי שֵׁם נִגְלוֹ אֱלֹהִים, בְּגִין דְּאִינוֹן לָא אֲשִׁתְּכַחוּ אֲלֹא בְּשְׁכִינְתָּא, דְּהָא שְׁבָעִין הָווּ דְּאִינוֹן מִשְׁתַּכְּחִי תְּדִיר בְּהָדִי שְׁכִינְתָּא, וְשְׁבָעִין קַתְדֵּרְאִי סַחְרָנִיָּה דְּשְׁכִינְתָּא. וְעַל דָּא כִּי שֵׁם נִגְלוֹ אֱלֹהִים בְּאִתְרָא דָּא דְּאִתְגַּלְיָא, דְּהָא כְּתִיב וְהִנֵּה יִי נֹצֵב עָלָיו:

תרגום לעברית

כִּי שֵׁם נִגְלוֹ אֱלֹהִים - מִשּׁוּם שֶׁהֵם לֹא נִמְצְאִים אֲלֹא בְּשְׁכִינָה, שְׁהָרִי שְׁבָעִים הָיוּ שֶׁהֵם נִמְצְאִים תָּמִיד עִם הַשְּׁכִינָה, וְשְׁבָעִים קַתְדֵּרְאוֹת סָבִיב הַשְּׁכִינָה, וְעַל זֶה כִּי שֵׁם נִגְלוֹ אֱלֹהִים הָאֱלֹהִים, בְּמָקוֹם זֶה שֶׁהִתְגַּלָּה, שְׁהָרִי כְּתוּב וְהִנֵּה ה' נֹצֵב עָלָיו.

ויעל מעליו אלהים במקום אשר דבר אתו, רבי שמעון אמר, מכאן דאתעביד רתיכא קדישא בהדי אבהו. ותא חזי, יעקב איהו רתיכא קדישא עלאה דקיימא לאנהרא לסיהרא, ואיהו רתיכא בלחודוי. הךא הוא דכתיב ויעל מעליו אלהים.

תרגום לעברית

ויעל מעליו אלהים במקום אשר דבר אתו. רבי שמעון אמר, מכאן שנעשה מרכבה קדושה עם האבות. ובא וראה, יעקב הוא מרכבה קדושה עליונה שעומדת להאיר ללבנה, והוא מרכבה לבדו. זהו שכתוב ויעל מעליו אלהים.

טקסט הזוהר

פתח ואמר, (דברים ד) כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו כפי אלהינו בכל קראנו אליו. תא חזי, כמה אינון חביבין ישראל קמי קודשא בריך הוא, דלית לה עם ולישן בכל עמין עובדי עבודה זרה דעלמא דאית ליה אלהא דישמע לון, כמה דקודשא בריך הוא זמין לקבלא צלותהון ובעותהון דישראל בכל שעתא דאצטריך לון למשמע צלותא דאינון בעאן, בגין ההוא דרגא דלהון.

תרגום לעברית

פתח ואמר, (דברים ד) כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרבים אליו בכל קראנו. אליו בא ראה כמה הם חביבים ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, שאין לה עם ולשון בכל העמים עובדי עבודה זרה שפעולם שיש לו אלוה שישמע אותם כמו שהקדוש ברוך הוא מזמן לקבל תפלות ובקשות של ישראל בכל שעה שהם צריכים להשמיע תפלה שהם רוצים בשביל אותה דרגה שלהם.

תא חזי, יַעֲקֹב, קָרִי לִיָּה קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, יִשְׂרָאֵל. דְּכַתִּיב לֹא יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ. וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ, מֵאֵן וַיִּקְרָא, דָּא שְׂכִינְתָּא. כְּמָה דְּאֵת אָמֵר וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים. לְעִיל אוֹקִימְנָא יִשְׂרָאֵל דִּהּא אֲשַׁתְּלִים בְּכֹלָא כְּדֻקָּא יָאוּת, וְכִדִּין אֲסַתְלֵק בְּדִרְגִיָּה וְאֲשַׁתְּלִים בְּשִׁמָּא דָּא, וְעַל דָּא וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וְהָא אֲתִמֵּר.

תרגום לעברית

בֹּא רֵאָה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרָא לְיַעֲקֹב יִשְׂרָאֵל, שְׂכֵתוֹב לֹא יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ, וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ. מִי וַיִּקְרָא? זֶה שְׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים, לְמַעַלָּה בְּאַרְנוֹ שְׁהָרִי נִשְׁלַם בְּכָל כְּרָאוּי, וְאִזּוּ הִתְעַלָּה בְּדִרְגָּתוֹ וְנִשְׁלַם בְּשֵׁם זֶה, וְעַל זֶה וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל, וְהָרִי נִתְבָּאֵר.

טקסט הזוהר

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הָווּ אֲזִילִי בְּאַרְחָא, אָמֵר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר, וּדְאִי הָא דְאַמְרִתְּ דִּיעֲקֹב שְׁלִימָא דְאַבְהֵן אִיהוּ, וְאִיהוּ אֶחָיד לְכָל סְטָרִין, וְקָרָא שְׁמִיָּהּ יִשְׂרָאֵל, וְכַתִּיב לֹא יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ. וְכַתִּיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל. אֲמַאי אֶהְדֵּר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְקָרָא לִיָּה יַעֲקֹב בְּכְמָה זְמַנִּין, וְכֹלָא קְרוּן לִיָּה יַעֲקֹב כְּמִלְקֻדְמִין. אִי הָכִי, מַהוּ וְלֹא יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב.

תרגום לעברית

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אָמֵר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר, וּדְאִי מַה שְׁאַמְרִתְּ שְׁיַעֲקֹב בְּחִיר הָאֲבוֹת הוּא, וְהוּא אֶחָד לְכָל הַצְּדִידִים, וְקָרָא שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל, וְכַתוּב לֹא יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ, וְכַתוּב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל, לְמָה חֲזַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְקָרָא לוֹ יַעֲקֹב בְּכְמָה פְּעָמִים, וְהַכֹּל קָרָאוּ לוֹ יַעֲקֹב כְּמוֹ מְקֻדָּם? אִם כֵּן, מַה זֶה וְלֹא יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב?

אמר ליה, שפיר קא אמרת. פתח ואמר, (ישעיה מב) יי כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה, האי קרא אוקמוה. אבל תא חזי, כגבור יצא, גבור מפעי ליה. כאיש מלחמות, איש מלחמות מפעי ליה.

תרגום לעברית

אמר לו, יפה אמרת. פתח ואמר, (ישעיה מב) ה' כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה, פסוק זה פרשוהו. אבל בא ראה, כגבור יצא? גבור צריך לכתב! כאיש מלחמות? איש מלחמות צריך לכתב!

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (קע"ד ע"א) ♦

טקסט הזוהר

אלא הא אתמר יי בכל אתר רחמי איהו, ודאי

תרגום לעברית

אלא הרי נתבאר, ה' בכל מקום זה רחמים, ודאי שהקדוש ברוך הוא, שמו הוא ה', שפיתוב (ישעיה מב) אני ה' הוא שמי. וראינו שלפעמים נקרא שמו אלהים, והוא דין בכל מקום. אלא בזמן שמתרבים הצדיקים בעולם, ה' שמו, ונקרא בשם הרחמים. ובזמן שמתרבים הרשעים בעולם, אלהים שמו, ונקרא בשם אלהים. כך בזמן שיעקב לא היה בין שונאים ולא היה בארץ אחרת, קרא לו ישראל. וכאשר היה בין שונאים או בארץ אחרת, קרא לו יעקב.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.

